

שָׁבָה בְּרָא אֶלֶף עוֹלָמוֹת בְּשִׁמָּה שֶׁל אֶלֶף, וְהִתְחִיל בְּבִי"ת לְבִרְאֵת הָעוֹלָם הַזֶּה לִהְיוֹת שִׁישְׁנו גַּם כֵּן בְּחֻשְׁבוֹן הַבְּרִיאָה שֶׁהֵם ב' שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וְלֹא גַם כֵּן לֹא אָמַר בְּרֵאשׁוֹנָה שֶׁתִּבֵּן שֶׁזֶה הוּא תְּחִלָּה וְלֹא כֵּן הוּא שֶׁכֶּבֶד בְּרָא עוֹלָמוֹת הַחֲמֻדָּה אֶלָּא בְּפֶרֶט זֶה שֶׁל שָׁמַיִם וָאָרֶץ הוּא שְׂאוֹמֵר ^{מִצִּיב הַחֲסִידוֹת} רֵאשִׁיתוֹ:

בְּרֵאשִׁיתוֹ יִצְרָתוֹ אֶף עֲשִׂיתוֹ, וְהוּא שְׂרָמֹז כֵּאֵן בְּאוֹמְרוֹ בְּרֵאשִׁית הוּא עוֹלָם הַכְּבוֹד שֶׁהוּא הָאֲצִילוֹת וְהוּא יִקְרָא רֵאשִׁית לְכָל, בְּרָא הוּא עוֹלָם הַבְּרִיאָה, אֱלֹהִים רָמִז לְעוֹלָם הַיְצִירָה כִּי יֵשׁ שֵׁם דִּינִים, אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ הוּא עוֹלָם הָעֲשִׂיָּה כִּי הוּא זֶה שָׁמַיִם וָאָרֶץ כְּאֹמֹר בְּדִבְרֵיהֶם הַנִּצְעִימִים:

יג. עוֹד יִרְמֹז בְּתֵבַת בְּרֵאשִׁית עַל דֶּרֶךְ אוֹמְרֵם ז"ל ^{מִדְרַשׁ שְׁמוּאֵל אָבוֹת פ"ו} כִּי ה' בְּרָא ד' עוֹלָמוֹת וַיַּחֲסֹו לָהֶם שְׁמוֹת אֲצִילוֹת בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָּה, וְרִמְזוֹם בְּפֶסוּק (יִשְׁעִיָּה מ"ג) כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדִי

יד. עוֹד יִרְמֹז עַל דֶּרֶךְ אוֹמְרֵם ז"ל ^{פְּסָחִים} כִּי גֵן עֵדֶן וְגִיְהֵנָם נִבְרְאוּ קֹדֶם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם שֶׁהֵם שָׂכָר וְעֶנֶשׁ עַל הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת, וְהוּא שְׂרָמֹז בְּאוֹמְרוֹ ב' רֵאשִׁית כִּי ב' דְּבָרִים בְּרָא ה' מִיַּחֲדִים בְּשִׁבְלִי הִירָאָה

אור יקר

אופן יג. על דרך אומרם ז"ל כי ה' ברא ד' עולמות. עיין בזה פר' תרומה (קנה). [אולי כוונתו בזה, לדרשות הנדרשות שם על הפסוק (ישעיה מג, ז) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, שבו נרמזו כידוע ד' העולמות. (המגילה)] ועיין ב"מדרש שמואל" (סוף פ"ו דאבות) כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו שנאמר, כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, רצה לכלול כל הד' עולמות אצילות בריאה יצירה עשיה. וכנגד עולם האצילות אשר כלו הוא שמותיו של הקב"ה, ואין משיג שם לא מלאך ולא שרף, עליו נאמר כל הנקרא בשמי ולכבודי, כי כלו מקום כבודו אשר המשרתים אשר בבריאה וביצירה שואלים על עולם האצילות איה מקום כבודו להעריצו, ואח"כ בראתיו עולם הבריאה כדמיון עולם האצילות וזהו "בראתיו" דקאמר, ואח"כ "יצרתיו" עולם

היצירה, "אף עשיתיו" עולם העשיה עכ"ל. אופן יד. על דרך אומרם ז"ל כי גן עדן וגיהנם נברא קודם שנברא העולם. במסכת פסחים (נד.). תניא ז' דברים נבראו קודם שנברא העולם, אלו הן תורה תשובה גן עדן גיהנם וכסא הכבוד ובית המקדש ושמו של משיח. תורה מנין דכתיב (משלי ח כב) ה' קנני ראשית דרכו, תשובה מנין דכתיב (תהלים צ ב) בטרם הרים יולדו וגו' וכתוב (בתריה) (שם) תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם, וגן עדן דכתיב (להלן ב ח) ויטע ה' אלהים גן בעדן מקדם, גיהנם דכתיב (ישעיה ל לג) כי ערוך מאתמול תפתה, כסא הכבוד ובית המקדש, מנין דכתיב (ירמ' יז יב) כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו, שמו של משיח מנין דכתיב (תהלים עב יז) יהי שמו לעולם לפני שמש יגון שמו.